

પત્રકારત્વ અને સમૂહ પ્રત્યાયન વિભાગ, ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ, અમદાવાદ

એમ.એ.(પત્રકારત્વ અને સમૂહ પ્રત્યાયન)

દ્વિવાર્ષિક પૂર્ણ સમયનો અભ્યાસક્રમ (૮૦ ક્રેડિટ)

વર્ષ ૧ સત્ર-૧

ક્રેડિટ ૨૦

પ્રશ્નપત્ર JOU 101 સમૂહ પ્રત્યાયનના સિક્કાંતો	૬૦ કલાક ૪ ક્રેડિટ ૧૦૦ ગુણ
પ્રશ્નપત્ર JOU 102 માધ્યમો માટે લેખન અને સંપાદન	૬૦ કલાક ૪ ક્રેડિટ ૧૦૦ ગુણ
પ્રશ્નપત્ર JOU 103 સાંપ્રત પ્રવાહો અને અનુવાદ	૬૦ કલાક ૪ ક્રેડિટ ૧૦૦ ગુણ
પ્રશ્નપત્ર JOU 104 સમૂહમાધ્યમો : પ્રાયોગિક (સ્થિર છબીકલા)	૬૦ કલાક ૪ ક્રેડિટ ૧૦૦ ગુણ
પ્રશ્નપત્ર JOU 105 માધ્યમ-પ્રશિક્ષણ (ઇન્ટર્નશિપ)	૬૦ કલાક ૪ ક્રેડિટ ૧૦૦ ગુણ

પત્રકારત્વ અને સમૂહ-પ્રત્યાયન વિભાગ
વ્યાવસાયિક અભ્યાસક્રમ વિદ્યાશાખા, મહાદેવ દેસાઈ સમાજસેવા સંકુલ
ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ, અમદાવાદ ૩૮૦૦૦૯

તા. ૨૭/૭/૨૦૨૩

પ્રતિ,
કુલસચિવ શ્રી,
ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ,
અમદાવાદ.

વિષય: રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિ સંદર્ભે નવા અભ્યાસક્રમનું માળખું અને સત્ર ૧ ના અભ્યાસક્રમની મંજૂરી

આદરણીય શ્રી,

આ સાથે રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિ સંદર્ભે નવા અભ્યાસક્રમનું માળખું અને સત્ર ૧ ના અભ્યાસક્રમની વિગતો મોકલી આપીએ છીએ.

આ વિગતોને વિભાગીય બોર્ડ ઓફ સ્ટડીઝમાંથી પસાર કરવામાં આવ્યું છે. આ વિગતો આગામી વિદ્યાસભાની મંજૂરી અર્થે રજૂ કરીએ છીએ.

આભાર સહ,

વિભાગીય બોર્ડ ઓફ સ્ટડીઝના સભ્યો

૧. અશ્વિન ચૌહાણ
૨. પુનિતા હર્ણે

અધ્યક્ષ,

પત્રકારત્વ અને સમૂહ-પ્રત્યાયન વિભાગ

મારફતે

ડીન,

વ્યાવસાયિક અભ્યાસક્રમ વિદ્યાશાખા

પત્રકારત્વ અને સમૂહ પ્રત્યાયન વિભાગ, ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ, આશ્રમ માર્ગ અમદાવાદ.
વર્ષ 1 સત્ર 1 પ્રશ્નપત્ર JOU 105 માધ્યમ પ્રશિક્ષણ (ઇન્ટર્નશીપ)

પ્રાયોગિક કાર્યનો અહેવાલ ૨ ક્રેડીટ મૌખિક પરીક્ષા ૨ ક્રેડીટ ૧૦૦ ગુણ

હેતુ: વિદ્યાર્થીઓ માધ્યમ ગૃહોમાં (પ્રિન્ટ, ઇલેક્ટ્રોનિક અને નૂતન માધ્યમો) એક મહિનો કામ કરશે અને તેનો અહેવાલ વિભાગમાં જમા કરાવશે.

સમૂહ માધ્યમોના વિવિધ ક્ષેત્રો

- મુદ્રિત માધ્યમો (વિવિધ અખબારો અને સામાયિકની કચેરી)
- વિવિધ ટેલીવિઝન સમાચાર ચેનલોની કચેરી
- વિવિધ રેડિયો અને વેબ પત્રકારત્વની કચેરીમાં જઈને એક મહિના માટે કામ કરવું.

પ્રાયોગિક કાર્યનો અહેવાલ વિભાગમાં જમા કરાવવાનો રહેશે અને તેની મૌખિક પરીક્ષા લેવાશે.

પત્રકારત્વ અને સમૂહ પ્રત્યાયન વિભાગ, ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ, અમદાવાદ
વર્ષ ૧ સત્ર ૧ પ્રશ્નપત્ર : JOU 101 : સમૂહ પ્રત્યાયનના સિદ્ધાંતો
સૈદ્ધાંતિક, ૪ ક્રેડિટ, ૬૦ કલાક, ૧૦૦ ગુણ

હેતુ : વિદ્યાર્થીઓને સમૂહ પ્રત્યાયન અને તેના સિદ્ધાંતો વિષે જાણકારી આપવી.

એકમ : ૧

- ૧.૦૧ : પ્રત્યાયનનો અર્થ અને વ્યાખ્યાઓ
- ૧.૦૨ : પ્રત્યાયનની પ્રક્રિયા અને તત્ત્વો
- ૧.૦૩ : પ્રત્યાયનના પ્રકારો
- ૧.૦૪ : પ્રત્યાયનનાં કાર્યો
- ૧.૦૫ : પ્રત્યાયનનું જીવનમાં સ્થાન અને મહત્ત્વ

એકમ : ૨

- ૨.૦૧ : પ્રત્યાયનમાં સંજ્ઞા અને સંકેતોનું મહત્ત્વ
- ૨.૦૨ : પ્રત્યાયનમાં અંતરાયો અને ગેરસમજો
- ૨.૦૩ : પ્રત્યાયનના વાહન તરીકે ભાષાનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ
- ૨.૦૪ : અસરકારક પ્રત્યાયન માટેના સાત 'સી'
- ૨.૦૫ : અસરકારક પ્રત્યાયક તરીકે મહાત્મા ગાંધીજી

એકમ : ૩

- ૩.૦૧ : હેરોલ્ડ લાસવેલનું પ્રત્યાયન મોડેલ
- ૩.૦૨ : ન્યૂકોમ્બનું પ્રત્યાયન મોડેલ
- ૩.૦૩ : મુદ્રણનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ
- ૩.૦૪ : પ્રકાશનનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ
- ૩.૦૫ : સમાચાર સંસ્થાઓનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ

એકમ : ૪

- ૪.૦૧ : સમૂહ માધ્યમો અને અભિવ્યક્તિની આઝાદી
- ૪.૦૨ : સમૂહ માધ્યમો અને રાષ્ટ્રીય એકતા
- ૪.૦૩ : સમૂહ માધ્યમો અને સામાજિક જવાબદારી
- ૪.૦૪ : સમૂહ માધ્યમો અને માહિતીનો અધિકાર
- ૪.૦૫ : સમૂહ માધ્યમો અને શિક્ષણનો અધિકાર

પત્રકારત્વ અને સમૂહ પ્રત્યાયન વિભાગ, ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ, આશ્રમ માર્ગ અમદાવાદ.

વર્ષ ૧ સત્ર ૧ પ્રશ્નપત્ર : JOU 102 : માધ્યમો માટે લેખન અને સંપાદન

સૈદ્ધાંતિક, ૪ ક્રેડિટ, ૬૦ કલાક, ૧૦૦ ગુણ

હેતુ: વિદ્યાર્થીઓને માધ્યમો માટે લેખન અને સંપાદનની ટેકનિક અને ખૂબીઓ શીખવવી.

એકમ : ૧

- ૧.૦૧ સમાચાર અર્થ,વ્યાખ્યાઓ, તત્ત્વો અને મૂલ્યો
- ૧.૦૨ વિકસિત અને વિકાસશીલ દેશોમાં સમાચારની અવધારણા
- ૧.૦૩ સમાચારના પ્રકારો, સમાચારના સ્ત્રોત, સમાચાર પસંદગીની પ્રક્રિયા
- ૧.૦૪ સમાચાર લેખન, લીડ અને તેના પ્રકારો,
- ૧.૦૫ મુલાકાત- પ્રકારો, ઉદ્દેશો અને તકનીક,પત્રકાર પરિષદ

એકમ : ૨

- ૨.૦૧ લેખન ફીચર લેખન, પ્રેસનોટ
- ૨.૦૨ સામયિકો માટે લેખન
- ૨.૦૩ ગુનાખોરી વિષયક લેખન
- ૨.૦૪ રમતગમત રીપોર્ટીંગ,આર્થિક રીપોર્ટીંગ
- ૨.૦૫ રાજકારણ સમાચાર લેખન, સંસદ અને વિધાનસભાની કામગીરીનું રીપોર્ટીંગ

એકમ : ૩

- ૩.૦૧ સંપાદનના સિદ્ધાંતો અને સંપાદનની પ્રક્રિયા
- ૩.૦૨ સમાચારકક્ષનું માળખું
- ૩.૦૩ સંપાદકનાં કાર્યો અને જવાબદારીઓ
- ૩.૦૪ તંત્રીલેખ
- ૩.૦૫ ચર્ચાપત્રો

એકમ : ૪

- ૪.૦૧ સમાચાર સંપાદન
- ૪.૦૨ કતાર સંપાદન
- ૪.૦૩ તસવીર-સંપાદન
- ૪.૦૪ પૃષ્ઠ સજાવટ
- ૪.૦૫ અખબારી યાદી

પત્રકારત્વ અને સમૂહ પ્રત્યાયન વિભાગ, ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ, અમદાવાદ.

વર્ષ ૧ સત્ર ૧ પ્રશ્નપત્ર JOU 103 સાંપ્રત પ્રવાહો અને અનુવાદ

સૈદ્ધાંતિક, ૪ ક્રેડિટ, ૬૦ કલાક, ૧૦૦ ગુણ

હેતુ: આ પ્રશ્નપત્ર મારફતે અલગ અલગ વિદ્યાશાખાઓમાંથી આવેલા વિદ્યાર્થીઓ પત્રકારત્વમાં ચાલતા પ્રવાહોને સમજાવવા અને દેશ અને દુનિયામાં શું નવું ચાલી રહ્યું છે તે અંગે જણાવવું. અનુવાદના અભ્યાસક્રમમાં વિદ્યાર્થીઓને હિન્દીમાંથી ગુજરાતી અને અંગ્રેજીમાંથી ગુજરાતી અનુવાદ કરતાં શીખવવું.

એકમ ૧ સાંપ્રત પ્રવાહો (ભારતના સંદર્ભમાં)

- ૧.૦૧ અખબારો અને સામયિકોનું વાચન અને સમાજ
- ૧.૦૨ સમાચાર અને દ્રષ્ટિકોણની સમજ
- ૧.૦૩ વિષય મુજબ સમાચારનું વર્ગીકરણ
- ૧.૦૪ લેખોનું વર્ગીકરણ
- ૧.૦૫ અખબારો અને સામયિકોનું વાચન

એકમ ૨ સાંપ્રત પ્રવાહો (ગુજરાતના સંદર્ભમાં)

- ૨.૦૧ સમાચાર અને દ્રષ્ટિકોણની સમજ
- ૨.૦૨ વિષય મુજબ સમાચારનું વર્ગીકરણ
- ૨.૦૩ લેખોનું વર્ગીકરણ
- ૨.૦૪ પડોશી દેશો સાથેના સંબંધો અને વૈશ્વિક પ્રશ્નોની સમજ
- ૨.૦૫ અલ્પ વિકસિત, વિકાસશીલ અને વિકસિત દેશોની સમજ

એકમ ૩ અનુવાદ (હિન્દીમાંથી ગુજરાતી)

- ૩.૦૧ સમાચારનો હિન્દીમાંથી ગુજરાતીમાં અનુવાદ
- ૩.૦૨ લેખનો હિન્દીમાંથી ગુજરાતીમાં અનુવાદ
- ૩.૦૩ તંત્રીલેખનો હિન્દીમાંથી ગુજરાતીમાં અનુવાદ
- ૩.૦૪ જાહેરખબર અને અન્ય સામગ્રીનો હિન્દીમાંથી ગુજરાતીમાં અનુવાદ
- ૩.૦૫ સોશ્યલ મીડિયા અને અનુવાદ

એકમ ૪ અનુવાદ (અંગ્રેજીમાંથી ગુજરાતી)

- ૪.૦૧ સમાચારનો અંગ્રેજીમાંથી ગુજરાતીમાં અનુવાદ
- ૪.૦૨ લેખનો અંગ્રેજીમાંથી ગુજરાતીમાં અનુવાદ
- ૪.૦૩ તંત્રીલેખનો અંગ્રેજીમાંથી ગુજરાતીમાં અનુવાદ
- ૪.૦૪ જાહેરખબર અને અન્ય સામગ્રીનો અંગ્રેજીમાંથી ગુજરાતીમાં અનુવાદ
- ૪.૦૫ પોર્ટલ સમાચાર અને અનુવાદ

પત્રકારત્વ અને સમૂહ પ્રત્યાયન વિભાગ, ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ, અમદાવાદ

એમ.એ.(પત્રકારત્વ અને સમૂહ પ્રત્યાયન)

દ્વિવાર્ષિક પૂર્ણ સમયનો અભ્યાસક્રમ (૮૦ ક્રેડિટ)

વર્ષ ૧ સત્ર ૧ પ્રશ્નપત્ર JGU 104 સમૂહમાધ્યમો : પ્રાયોગિક (સ્થિર છબીકલા)

૪ ક્રેડિટ

૧૦૦ ગુણ

Semester-1

સ્થિર છબીકલા

1. કેમેરા વિષે માહિતી અને તેની રચના,
2. શટર સ્પીડ, એપરચર,
3. લેન્સના વિવિધ પ્રકાર,
4. સ્થિર છબીકલામાં ગોઠવણનું મહત્વ,
5. મોબાઇલ ફોટોગ્રાફી